

УДК 338.4

О. М. Світовий,

д. е. н., професор, професор кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла ТичиниORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0675-559X>

А. Ю. Савенко,

аспірант, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-2650-3193>

DOI: 10.32702/2306-6792.2024.16.59

УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ ПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

O. Svitovyi,

Doctor of Economics Sciences, Professor, Professor of the Department of Marketing
and Business Management, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University

A. Savenko,

Postgraduate student, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University

MANAGEMENT OF INVESTMENT-INNOVATION ACTIVITIES OF ENTERPRISES OF THE FOOD SECTOR OF THE ECONOMY OF UKRAINE

В статті проаналізовано сучасний рівень капітальних інвестицій та витрат на наукові дослідження і розробки у продовольчому секторі економіки України та зазначено, що він є недостатнім. Акцентовано увагу на тому, що управління інвестиційною діяльністю має формуватися з урахуванням інноваційної спрямованості інвестиційних процесів, що дозволить максимально використати внутрішній економічний потенціал підприємства. Крім того, наголошено на необхідності охоплювати інноваційним процесом весь технологічний ланцюг виробництва та переробки аграрної продукції. Обґрунтовано, що для сталого розвитку продовольчого сектору потрібно впроваджувати інвестиційно-інноваційні проекти за чітко визначеними етапами. Доведено, що необхідними етапами є розробка бізнес-плану затвердженого проекту, який відібраний із декількох альтернативних, та обов'язковий аналіз і порівняння фактичної ефективності проекту після його впровадження із запланованими параметрами. Зазначено, що посилення інноваційної складової капітальних інвестицій в продовольчому секторі України буде позитивно впливати і на конкурентоспроможність аграрної продукції на міжнародному рівні. Аргументовано, що інвестиційно-інноваційна діяльність підприємств в першу чергу повинна бути спрямована та стимулювання виробництва та експорту товарів з більш високим ступенем переробки. Запропоновано низку заходів щодо підвищення ефективності управління інвестиційно-інноваційною діяльністю підприємств продовольчого сектору економіки України.

The article analyzes the current level of capital investments and expenses for scientific research and development in the food sector of the Ukrainian economy and states that it is insufficient. Attention is focused on the fact that the management of investment activities should be formed taking into account the innovative orientation of investment processes. This will make it possible to make maximum use of the internal economic potential of the enterprise and ensure the implementation of innovative goals. The need to give priority to investment projects with the development of one's own innovative development strategy, taking into account investment attractiveness and resource provision, and to implement it in production is indicated. The development of innovative activity will be facilitated by the possibility of

using computer technology, as well as the use of artificial intelligence in the development of investment and innovation projects. In addition, the need to cover the entire technological chain of production and processing of agricultural products with the innovative process was emphasized. It is substantiated that for the sustainable development of the food sector, it is necessary to implement investment and innovation projects in clearly defined stages. It is proved that the necessary stages are the development of a business plan of the approved project, which is selected from a few alternatives, and the mandatory analysis and comparison of the actual effectiveness of the project after its implementation with the planned parameters. It is noted that the strengthening of the innovative component of capital investments in the food sector of Ukraine will have a positive effect on the competitiveness of agricultural products at the international level. It is argued that the investment and innovation activity of enterprises should first of all be aimed at stimulating the production and export of goods with a higher degree of processing. A number of measures are proposed to increase the efficiency of management of investment and innovation activities of enterprises in the food sector of the economy of Ukraine.

Ключові слова: продовольчий сектор, технології, інновації, інвестиції, проєкт.

Key words: tourism industry, management, innovation, investment process, infrastructure.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ

науковими чи практичними завданнями. Продовольчий сектор має велике значення в економіці України як важлива складова економічної безпеки. У реаліях сьогодення вітчизняне агропромислове виробництво може бути основою для повоєнної відбудови економічного потенціалу та сталого розвитку економіки нашої країни. Звичайно, повномасштабна російська агресія та введення в Україні воєнного положення негативно вплинуло на сучасний стан усіх без виключення галузей економіки, проте працівники агропромислового виробництва продовжують вирощувати сільськогосподарську продукцію та виробляти продукти харчування. Забезпечуючи внутрішню потребу у продуктах харчування, Україна їх успішно експортує, задовольняючи таку потребу в певних межах і за кордоном. Продовольчий сектор економіки України є одним із небагатьох, який має високу окупність інвестицій та потребує таких інвестицій менше у відсотковому відношенні до загального капіталу, ніж інші галузі. Однак, для збільшення ефективності інвестицій, на нашу думку, необхідно їх залучати на інноваційній основі, а це: впровадження ресурсощадних технологій та прогресивних форм мотивації праці, застосування штучного інтелекту та інше. Отже, у разі необхідності залучення інвестицій потрібна розробка інноваційно-інвестиційного проєкту. Розробка такого проєкту допоможе не тільки модернізувати виробництво, а й збільшить обсяг інвестицій через заінтересованість потенційних інвесторів, так як інноваційна складова підвищує окупність проєкту.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питання залучення інвестицій на інноваційній основі, створення необхідних умов для збалансованого розвитку продовольчого сектору, підвищення конкурентоспроможності підприємств вивчали такі вітчизняні вчені як Дейнеко Л.В., Іванова Т.В., Сичевський М.П., Соколюк К.Ю., Ткаченко С.Є., Федун І.А. та ін. Інноваційна складова інвестиційної діяльності підприємств, зокрема у продовольчому секторі України, розглядалася у наукових публікаціях таких науковців як Крамаренко К.М., Луцій, О.П., Савчук А.М. Скрипник В.В., Ставнича Н.І., Томах В.В., Ушеренко С.В. та ін. Проте, недостатньо дослідженими є питання значущості та особливостей інновацій в інвестиційній діяльності у продовольчому секторі нашої країни.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою статті є обґрунтування необхідності збільшення інноваційної складової в управлінні інвестиційно-інноваційною діяльністю підприємств у продовольчому секторі України та розроблення рекомендацій щодо посилення значення цієї складової.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Для покращення інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств, зокрема у продовольчому секторі України необхідно, перш за все, забезпечити кращу безпеку інвестицій та створити необхідні умови для ведення такої діяльності, враховуючи усі можливі фактори та чин-

Таблиця 1. Капітальні інвестиції та витрати на наукові дослідження і розробки, млн грн

Показники	2020	2021	2022	2022 р. у % до 2020 р.
Всього капітальних інвестицій (КІ)	508217,0	673899,3	409660,0	80,6
Капітальні інвестиції в сільське господарство (КІСГ)	50679,7	69950,3	51439,5	101,5
КІСГ/КІ, %	10,0	10,4	12,6	+2,6 в.п.
Витрати на наукові дослідження і розробки (ВНДР)	17024,2	20973,8	17117,8	100,6
Витрати на наукові дослідження і розробки в сільському господарстві (ВНДРСГ)	34,2	58,2	35,7	104,4
ВНДР/ВНДРСГ, %	0,2	0,3	0,2	-

Джерело: [7].

ники. За твердженням вчених, для задовільного стану інвестиційної діяльності підприємств України в умовах економічної нестабільності необхідно провести ряд інноваційних заходів, які комплексно будуть впливати на інвестиційний клімат діяльності підприємств: поліпшення інвестиційної інфраструктури; покращення демографічних показників; контроль за рівнем ризиків (криміногенних, політичних, інфляційних та інших); адаптація правової та нормативної бази України відповідно до вимог ЄС, націленої на ефективне та стабільне функціонування економіки; підвищення рівня ВВП України; врегулювання проблеми державного боргу; скорочення масштабу корупції в органах самоврядування; забезпечення розвитку фінансового сектору [16, с. 71].

Вітчизняні вчені справедливо вважають, що нині, структурно-галузева політика та інвестиційна політика розглядаються незалежно одна від одної. Проте сьогодні неможливо, констатують вони, здійснити прогресивні зміни у структурі економіки без реальних, а не декларативних інвестиційних надходжень. Створення привабливих умов для інвесторів дозволить залучити національних та іноземних інвесторів у процес структурної модернізації економіки України. Зважена політика держави в таких сферах, як інвестиційна та структурно-галузева, дозволить знайти шляхи для розв'язання проблем, які мають місце в економіці України. Тому потрібно розглядати структурно-галузеву та інвестиційну політики не кожен окремо, а у взаємозв'язку. У ситуації, що склалась в економіці України, тільки комплексний підхід дозволить вирішити поставлені завдання структурної модернізації економіки України. У цьому зв'язку є сенс розглядати інвестиційно-інноваційну модель в умовах сталого розвитку економіки України як результат симбіозу структурно-галузевої та інвестиційної політик дер-

жави [1, с. 85]. Іншими словами, роль державних інституцій у покращенні цього процесу дуже важлива. Комплексність розгляду питань у інвестиційно-інноваційній політиці держави повинна, на наше переконання, також передбачати і структурно-галузевий принцип у визначенні пріоритетів.

Провівши аналіз величини капітальних інвестицій та витрат на наукові дослідження і розробки, можна констатувати, що, незважаючи на складні економічні обставини, викликані повномасштабною неспровокованою російською військовою агресією проти нашої країни, у 2022 році обсяг капітальних інвестицій в сільське господарство у порівнянні з попередніми роками дещо зріс, при загальному його падінні у порівнянні з 2020 роком на 19,2 %. За період 2020—2022 рр. також збільшилися і витрати на наукові дослідження і розробки в сільському господарстві на 4,4 % (табл. 1).

Щодо збільшення обсягу капітальних інвестицій в сільське господарство у відсоткових пунктах до загального показника, то вони за вказаний період зросли на 2,6 одиниць, проте росту витрат на наукові дослідження і розробки не спостерігалось і такі витрати за роками не змінювалися і склали лише 0,2 % до загальних витрат по країні. Цей відсоток незначний, що вказує на недостатню увагу до впровадження інновацій у сільське господарство, і його необхідно підвищувати.

Ми погоджуємося із дослідниками, які звертають увагу на те, що під час формування розвитку ринку інвестиційних ресурсів слід враховувати ознаку комплексності та системності цього процесу. Мається на увазі цілеспрямований розподіл інвестиційних ресурсів за такими напрямками: рослинництво, тваринництво, переробка сільськогосподарської продукції та формування інфраструктури ринку, крім того, варто враховувати рекомендації науковців щодо пріоритетності вкладення залеж-

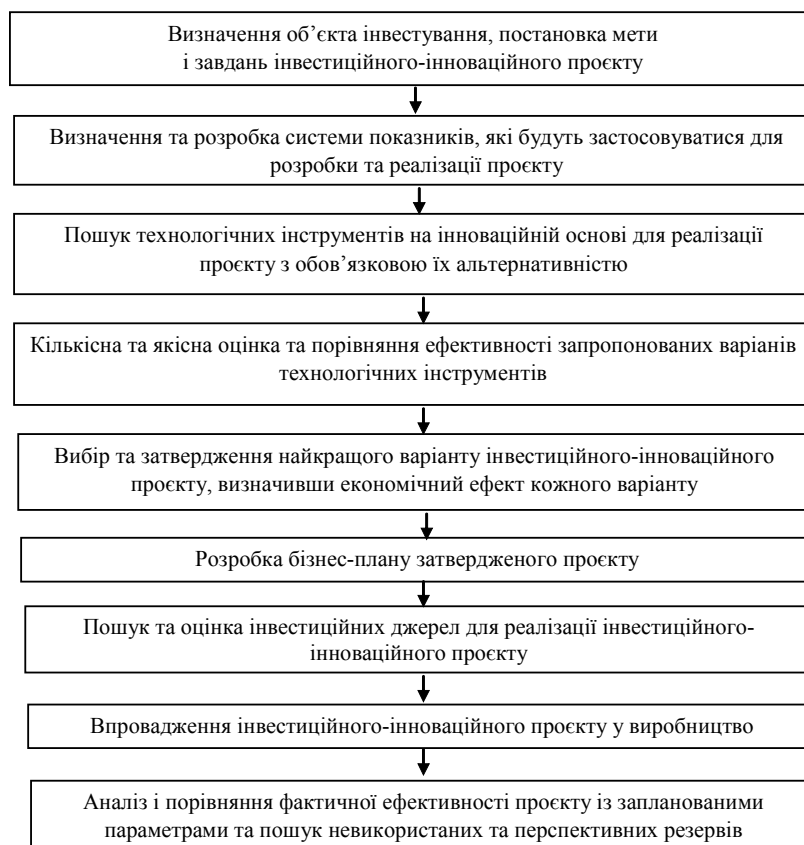

Рис. 1. Етапи розробки та впровадження інвестиційно-інноваційного проєкту підприємствами у продовольчому секторі України

Джерело: побудовано авторами із використанням інформації [5; 10].

но від природно-кліматичної зони [15, с. 144]. Однак, враховуючи сучасний стан інвестиційної політики, зокрема у продовольчому секторі нашої країни, необхідно надавати пріоритет інвестиційним проєктам з урахуванням інноваційної складової. У такий спосіб, як вважають науковці, кожному сільськогосподарському підприємству, націленому на зміцнення своїх ринкових позицій і сталий розвиток, слід розробляти власну стратегію інноваційного розвитку з урахуванням інвестиційної привабливості і ресурсного забезпечення і впроваджувати її у виробництво. Це дозволить забезпечити реалізацію інноваційних цілей, максимально використати внутрішній потенціал, ефективно управляти інвестиційними ресурсами для розвитку інноваційної діяльності та швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища [6, с. 47]. Вчені констатують, що розвитку інноваційної діяльності також значно сприятиме можливість використання комп'ютерної техніки й її різноманітного програмного забезпечення в діяльності організацій [11, с. 38]. Погоджуючись із таким твердженням, ми звертаємо увагу на ширше застосування штучного інтелекту в розробці інвестиційно-інноваційних проєктів.

Вітчизняна дослідниця Крамаренко К.М. наголошує, що у сучасних умовах механізм управління інвестиційною діяльністю має формуватися з урахуванням інноваційної спрямованості інвестиційних процесів, оскільки це є необхідною передумовою конкурентоспроможності на ринку. Такий механізм повинен бути нерозривним процесом, де відбуваються вибір цілей інвестування, визначення напрямів інвестування та джерел їх фінансування, а також формування збалансованої за вибраними критеріями інвестиційної програми, що спрямовується на інноваційний розвиток і забезпечення реалізації інвестиційно-інноваційної стратегії. Прийняття рішення про інвестування в інновації є стратегічним, одним з найважливіших і складних завдань управління підприємством [4, с. 107]. Складність цього завдання, на нашу думку, полягає в тому, що не завжди підприємства мають можливість розробити інноваційну стратегію свого розвитку на основі впровадження прогресивних технологій через фактор невизначеності й економічної нестабільності та невпевненості забезпечення повернення інвестованих коштів.

Розробку та впровадження інвестиційно-інноваційного проєкту підприємствами у про-

довольчому секторі України, на нашу думку, необхідно проводити за чітко визначеними етапами. Ми погоджуємося із дослідницею Скрипник В. В., яка констатує, що для реалізації в практичну діяльність аграрних підприємств ефективною моделі інноваційної діяльності в аграрному секторі необхідна послідовність дій, а саме: виявлення проблеми в аграрному секторі; на базі наукових досліджень, вирішення зазначених проблем; зацікавленість в інноваційних ідеях та розробках; ресурсне забезпечення для запровадження нових ідей; розробка або наявність організаційно-економічного механізму інноваційної економічної системи [10, с. 22]. Наше бачення послідовності етапів розробки та впровадження інвестиційно-інноваційного проєкту підприємствами у продовольчому секторі України показано на рис. 1.

На нашу думку в розробці та впровадженні інвестиційно-інноваційного проєкту необхідними етапами, зокрема мають бути розробка бізнес-плану затвердженого проєкту, який відібраний із декількох альтернативних, та обов'язковий аналіз і порівняння фактичної ефективності проєкту після його впровадження із запланованими параметрами та пошук невикористаних та перспективних резервів.

Якщо розглянути впровадження інноваційно-інвестиційної діяльності на підприємстві з позицій системного підходу, то як констатують дослідники, воно, зокрема, передбачає визнання безперервності інноваційних процесів як стратегічного пріоритету [14, с. 58]. Вчені також стверджують, що зростання ВВП України, на відміну від розвинутих країн, забезпечено здебільшого не результатами інноваційної діяльності, а відбувається за рахунок екстенсивних чинників виробництва [13, с. 100]. Ми погоджуємося із науковцями, які обґрунтовують тезу, що необхідно активізувати стимулювання наукового сектору до формування актуальної та затребуваної глобальним ринком тематики наукових досліджень, що спрямовані на створення інноваційних розробок для забезпечення інноваційного розвитку вітчизняної економіки [3, с. 10]. Ця теза справедлива і у відношенні до аграрного сектору економіки, де витрати на наукові дослідження, як було вище зазначено, становлять лише 0,2 % до загального показника по країні, коли обсяг капітальних інвестицій у 2022 році склав 12,6 % від всіх інвестиційних капіталовкладень.

Ми також погоджуємося із твердженням вчених про те, що необхідно охоплювати інноваційним процесом весь технологічний ланцюг аграрного сектору (підготовка - виробництво -

реалізація продукції) з необхідністю ведення єдиної бази даних [12]. Крім того, вітчизняні дослідники доводять необхідність активізації та підвищення результативності реалізації інноваційної діяльності за стратегічними пріоритетами, зокрема збільшити фінансування науково-технічних програм і окремих розробок, що спрямовані на реалізацію пріоритетних напрямів інноваційної діяльності [3, с. 10]. У цьому контексті потрібно зазначити, що ефективно впровадження інновацій можливе у тому випадку, коли цей процес, по-перше, має комплексний характер, а по-друге, забезпечується необхідним фінансуванням з урахуванням стратегічних пріоритетів.

Збільшення інноваційної складової у капітальних інвестиціях в продовольчому секторі України буде позитивно впливає і на конкурентоспроможність аграрної продукції на міжнародному рівні, у тому числі і через залучення прогресивних закордонних технологій. Позитивним у цьому розумінні є те, що Україна здійснює заходи, які законодавчо закріплені, на підтримку міжнародної науково-технологічної кооперації, трансферу технологій, захисту вітчизняної продукції на внутрішньому ринку та її просування на зовнішній ринок [8]. Дослідниця Іванова Т.В. стверджує, що для збільшення рівня міжнародної конкурентоспроможності українським інноваційним підприємствам варто звернути увагу на наступні пропозиції: розроблення та впровадження на рівні держави певних змін до законодавства, що сприятимуть розвитку інноваційних підприємств; участь у міжнародних проєктах, що підтримують інноваційні розробки у країнах, що розвиваються; збільшення співпраці з ВНЗ для отримання кваліфікованих спеціалістів, а також до залучення проєктів молодих науковців для розвитку інноваційної складової діяльності підприємств; залучення наукових установ до розроблення сучасних проєктів щодо інноваційної продукції та процесів; вдосконалення існуючих норм та законів щодо захисту інтелектуальної власності [2, с. 402]. У цьому контексті, вчені також зазначають, що успішна роль України в забезпеченні світової продовольчої безпеки вимагає крім дієвих заходів стимулювання експорту товарів з більш високим ступенем переробки, в чому вже досягнуті певні успіхи, формування і ефективного використання інструментів та механізмів для реагування на наявні виклики, на основі чітко визначених і узгоджених зі світовими підходами стратегічних цілей, а також врахування цих цілей при формуванні національної аграрної,

торговельної та інших релевантних політик [9, с. 15]. Отже, збільшення інноваційної складової капітальних інвестицій допоможе вітчизняним підприємствам продовольчого сектору випускати більше конкурентоспроможної продукції з більш високим ступенем переробки, а також ефективно протистояти численним соціально-економічним викликам сьогодення.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Посилення позицій продовольчого сектору України на міжнародних ринках, а також покращення забезпечення внутрішньої продовольчої безпеки у великій мірі залежить від ефективного управління інвестиційно-інноваційною діяльністю підприємств досліджуваного сектору. Особлива увага повинна приділятися збільшенню інноваційної складової в управлінні інвестиційно-інноваційною діяльністю. Подальші наші дослідження будуть спрямовані на посилення технологічної складової в управлінні інвестиційно-інвестиційної діяльності підприємств продовольчого сектору України.

Література:

1. Зельдіна О. Поняття інвестиційно-інноваційної моделі в умовах сталого розвитку економіки України. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 7. С. 83—88. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.7.14>
2. Іванова Т.В. Інноваційна діяльність підприємств України як фактор підвищення рівня конкурентоспроможності на міжнародних ринках. Економічний вісник НТУУ "Київський політехнічний інститут". 2020. № 17. С. 395—404. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.17.-2020.216386>
3. Кваша Т.К., Паладченко О.Ф., Молчанова І.В. Пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні та їх реалізація. Наука, технології, інновації. 2022. № 3. С. 3—12. DOI: <http://doi.org/10.35668/2520-6524-2022-3-01>
4. Крамаренко К.М. Формування механізму управління інвестиційною діяльністю підприємства. Приазовський економічний вісник. 2020. Вип. 1 (18). С. 104—108. DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2020-1-19>
5. Крижанівська М., Степанова А. Концептуальні засади управління інвестиційною діяльністю підприємства. Економіка та суспільство. 2022. № 37. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-10>
6. Луцій О., Корнійчук Т. Інвестиційна привабливість сільськогосподарських підприємств як передумова реалізації стратегій інноваційного розвитку. Економічний дискурс. 2022. № (3—4). С. 40—49. DOI: <https://doi.org/10.36742/2410-0919-2022-2-4>
7. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukr-stat.gov.ua/> (дата звернення: 05.08.2024).
8. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV. Дата оновлення: 31.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (дата звернення: 02.08.2024).
9. Сичевський М.П., Дейнеко А.В. Продовольчий сектор України в світовому вимірі. Продовольчі ресурси. 2017. № 5 (09). С. 7—15. URL: <https://iprjournal.kyiv.ua/index.php/pr/article/view/187>
10. Скрипник В.В. Інноваційний розвиток аграрних підприємств України: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку. Економічний вісник НТУУ "Київський політехнічний інститут". 2021. № 20. С. 19—24. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.20.2021.252585>
11. Ставнича Н.І., Савчук А.М. Сучасні тенденції інноваційної діяльності в Україні. Економічний вісник НТУУ "Київський політехнічний інститут". 2021. № 19. С. 34—39. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.19.2021.240440>
12. Ткаченко С.Є. Аналіз інвестиційної діяльності в аграрному секторі України, визначення факторів та шляхів її активізації. Економіка та суспільство. 2021. № 23. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-23-3>
13. Томах В.В. Вплив інноваційної діяльності підприємств на розвиток національної економіки України. БІЗНЕСІНФОРМ. 2020. № 4. С. 96—102. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-4-96-102>
14. Ушере́нко С.В. Інноваційно-інвестиційна діяльність українських підприємств: сучасний стан і пріоритети активізації. Економічний часопис. 2014. № 7—8 (2). С. 56—59. URL: <https://ea21journal.world/wp-content/uploads/2022/04/ea-V143-14.pdf>
15. Федун І.А., Соколюк К.Ю. Інституціональне забезпечення інноваційно-інвестиційної діяльності в аграрному секторі економіки України. Економіка і суспільство. 2017. № 11. С. 142—149. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/11_ukr/23.pdf
16. Харчук С.А. Стан інвестиційної діяльності підприємств України в умовах економічної нестабільності. Економіка та держава. 2020. № 1. С. 66—72. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.1.66>

References:

1. Zeldina, O. (2020), "The concept of investment and innovation model in the conditions of sustainable development of the economy of Ukraine", *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo*, vol. 7, pp. 83—88. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.7.14>

2. Ivanova, T.V. (2020), "Innovative activity of Ukrainian enterprises as a factor in increasing the level of competitiveness in international markets", *Ekonomichniy visnyk NTUU "Kyivskiy politekhnichnyi instytut"*, vol. 17, pp. 395—404. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.17.2020.216386>

3. Kvasha, T.K. Paladchenko, O.F. and Molchanova I.V. (2022), "Priority areas of innovative activity in Ukraine and their implementation", *Nauka, tekhnologii, innovatsii*, vol. 3, pp. 3—12. DOI: <http://doi.org/10.35668/2520-6524-2022-3-01>

4. Kramarenko, K.M. (2020), "Formation of a mechanism for managing investment activities of the enterprise", *Pryazovskiy ekonomichnyi visnyk*, vol. 1 (18), pp. 104—108. DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2020-1-19>

5. Kryzhanivska, M. and Stepanova, A. (2022), "Conceptual principles of management of investment activities of the enterprise". *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 37. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-10>

6. Lutsii, O. and Korniiichuk, T. (2022), "Investment attractiveness of agricultural enterprises as a prerequisite for the implementation of innovative development strategies", *Ekonomichnyi dyskurs*, vol. 3—4, pp. 40—49. DOI: <https://doi.org/10.36742/2410-0919-2022-2-4>

7. State Statistics Service of Ukraine (2024), available at: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (Accessed 5 August 2024).

8. The Verkhovna Rada of Ukraine (2002), The Law of Ukraine "About innovative activity", available at <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (Accessed 2 August 2024).

9. Sychevskiy, M.P. and Deineko, L.V. (2017), "The food sector of Ukraine in the global dimension", *Prodovolchi resursy*, vol. 5 (09), pp. 7—15, Available at: <https://iprjournal.kyiv.ua/index.php/pr/article/view/187> (Accessed 2 August 2024).

10. Skrypnyk, V.V. (2021), "Innovative development of agricultural enterprises of Ukraine: current state, problems and development prospects", *Ekonomichniy visnyk NTUU "Kyivskiy politekhnichnyi instytut"*, vol. 20, pp. 19—24. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.20.-2021.252585>

11. Stavnycha, N.I. and Savchuk, L.M. (2021), "Modern trends of innovative activity in Ukraine", *Ekonomichniy visnyk NTUU "Kyivskiy politekhnichnyi instytut"*, vol. 19, pp. 34—39. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.19.2021.240440>

12. Tkachenko, S.Ye. (2021), "Analysis of investment activity in the agricultural sector of Ukraine, determination of factors and ways of its activation", *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 23. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-23-3>

13. Tomakh, V.V. (2020), "The impact of innovative activities of enterprises on the development of the national economy of Ukraine", *BIZNESINFORM*, vol. 4, pp. 96—102. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-4-96-102>

14. Usherenko, S.V. (2014), "Innovation and investment activity of Ukrainian enterprises: current state and priorities for activation", *Ekonomichniy chasopys*, vol. 7—8 (2), pp. 56—59, Available at: <https://ea21journal.world/wp-content/uploads/2022/04/ea-V143-14.pdf> (Accessed 2 August 2024).

15. Fedun, I.L. and Sokoliuk, K.Iu. (2017), "Institutional support of innovation and investment activities in the agrarian sector of the economy of Ukraine", *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 11, pp. 142—149, Available at: https://economyandsociety.in.ua/journals/11_ukr/23.pdf (Accessed 2 August 2024).

16. Kharchuk, S.A. (2020), "The state of investment activity of Ukrainian enterprises in conditions of economic instability", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 1, pp. 66—72. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.1.66>

Стаття надійшла до редакції 10.08.2024 р.

<https://nauka.com.ua>

Електронне фахове видання

**ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
удосконалення та розвиток**

Виходить 12 разів на рік

включено до переліку наукових фахових видань України
з питань **ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**
(Категорія «Б»)

Наказ Міністерства освіти і науки України
від 28.12.2019 №1643

Спеціальність 281

e-mail: economy_2008@ukr.net

 viber: +38 050 3820663